

Curaçao

PG: belasting OM meer last dan lust

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - Voor de strafrechtelijke taken zou de wetgevingsmachine soms wel een tandje sneller mogen draaien. Dat vindt plaatsvervangend Procureur-Generaal van de Nederlandse Antillen Ton van der Schans.

„Zo wordt al weer geruime tijd gewacht op de parlementaire behandeling van het nieuwe Wetboek van Strafrecht met daarin onder meer de strafbaarstelling van mensenhandel, de vastlegging in formele wet van het reisverbod en de broodnodige modernisering van het jeugdstrafrecht”, aldus Van der Schans in zijn toespraak ter gelegenheid van de installatie van vier rechters tot leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

„En voor het formele strafrecht wordt al enige tijd uitgekeken naar de wettelijke vastlegging van de bijzondere opsporingsbevoegdheden, noodzakelijk om delicten als mensenhandel succesvol op te sporen.” Ook vindt Van der Schans dat er in het openbare debat bij tijd en wijle ‘een wat zwaar aangezet beroep’ wordt gedaan op de inzet van het strafrecht. Van der Schans noemt als voorbeeld de roep om onderzoek door het OM bij nogal sterk civiel of bestuurlijk gekleurde gevallen. „Moet in dat soort gevallen wel steeds het strafrecht worden ingeschakeld of zou het niet beter zijn als er andere middelen ter beschikking zouden staan zoals bestuursdwang? Van der Schans vraagt zich af of het niet beter zou zijn als het strafrecht slechts als ‘ultimum remedium’ zou worden gebruikt.

En waar het strafrecht wel duidelijk een rol heeft, zijn de verwachtingen soms te hoog gespannen, meent Van der Schans. Hij noemt hier als voorbeeld de jeugdcriminaliteit. „Uiteraard moeten ernstige delicten die door minderjarigen zijn gepleegd door het strafrecht worden aangepakt, maar het strafrecht raakt niet de kern van de oorzaak van die problemen”. Van der Schans doelt hier op kwesties als tekortschietende opvoeding, armoede en schooluitval.

Het Openbaar Ministerie (OM), dat als missie heeft de democratische rechtsstaat te handhaven met strafrechtelijke middelen, wordt met enige regelmaat door de wetgever belast met niet-strafrechtelijke taken, stelt Van der Schans: het optreden als rechtsgeleerde in geschillen tussen de SVB en medische zorgverleners, de vertegenwoordiging in rechte van het

Land en taken op het gebied van vreemdelingentoezicht zijn enkele voorbeelden. „Deze taken lijken wellicht heel eervol, maar ze zijn, zeker als die taak niet wordt vergezeld van adequate financiering, eerder een last dan een lust.”

Van der Schans besluit te zeggen dat in de beperking zich

de meester toont. „Dat geldt voor het belasting van het OM met allerlei neventaken, maar meer in het algemeen geldt dat ook enerzijds bij het inroepen van het strafrecht door de samenleving en anderzijds bij de toepassing van het strafrecht door de justitiële autoriteiten.”

Procureur-Generaal van de Nederlandse Antillen Ton van der Schans spreekt de rechters en de aanwezigen toe.

FOTO JEU OLIMPIO

Hof niet blij met uit elkaar trekken wetten

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - Op het terrein van de wetgeving wordt 'gigantisch veel werk verzet' om klaar te zijn op de datum van de ontmanteling. Hofpresident Liesbeth Hoefdraad is 'bijzonder verheugd' dat de door haar vorig jaar geuite noodkreet onmiddellijk is opgepakt.

Dat stelde zij gisteren in haar installatietoespraak ter gelegenheid van de aanstelling van vier nieuwe leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Vorig jaar wees Hoefdraad op achtien wetsontwerpen die, indien niet vóór de ontmanteling aangenomen, wellicht nooit tot stand zouden komen in de diver-

se nieuwe landen. Toch lijkt het proces niet helemaal soepel te verlopen, stelt Hoefdraad. De oproep van Hoefdraad was om de wetgeving van de nieuwe landen zoveel mogelijk bij elkaar te houden, maar de eerste stappen lijken gezet om de wetgeving uit elkaar te trekken. Voor de Bes-eilanden geldt dat de wetboeken van de Nederlandse Antillen worden overgenomen, maar naar de stand van 15 december 2008. „Alle wijzigingen na die datum zullen in principe niet voor de Bes-eilanden worden overgenomen.”

Hoefdraad adviseert dat als de verplichting tot eenvormigheid van de wetboeken toch niet voor

alle landen zal gelden, in ieder geval de verschillen in wetgeving van die wetboeken in de diverse landen van het Koninkrijk zo zichtbaar mogelijk te maken. „Ik dring erop aan dat de landen de wetten zoveel mogelijk in één gezamenlijke uitgave publiceren, waarin de afwijkingen op elkaars regelingen onmiddellijk naar voren springen.”

De Hofpresident vreest dat 'deze zes kleine stipjes (inclusief Aruba) op onze grote aardbol in een ondoorzichtige en slecht leesbare wirwar van van elkaar afwijkende wetboeken zullen verzanden' als de landen niet tot structureel overleg over de nieuwe wetgeving zijn te bewegen.

'Vriendjespolitiek vormt bedreiging rechtsstaat'

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - Het Gerecht zal met name benoemingsbesluiten steeds strenger toetsen. Dat stelt Karel Frielink, deken van de Orde van Advocaten Curaçao.

Frielink deed zijn uitspraak gistermiddag tijdens zijn toespraak ter gelegenheid van de installatie van vier nieuwe rechters tot leden van het Gemeenschappelijk Hof.

De rechtsstaat staat zwaar onder druk, beargumenteerde Frielink. „Armoede, witwaspraktijken, inbraken en overvalen. Hoeveel armoede kan onze samenleving verdragen voordat de bom barst? Hoe kunnen we bereiken dat er voldoende vertrouwen in die rechtsstaat blijft bestaan”, vraagt Frielink zich af. Met dat vertrouwen gaat het dan

om vertrouwen in de politiek, in politie en openbaar ministerie en vertrouwen in de rechtspraak. Voor de politiek ligt hier volgens Frielink een tweeledige verantwoordelijkheid. Een rechtsstaat behoort er immers ook een te zijn in sociale zin.

Door de politiek moeten wettelijke keuzes worden gemaakt voor wat betreft de inrichting en de toekomst van de rechtsstaat, ook op sociaaleconomisch vlak.

„Wanneer politici zelf voorwerp van een strafrechtelijke procedure zijn, of zelfs worden veroordeeld, mogen zij zich daar niet lichtvaardig van afmaken door publiekelijk te spreken over een politiek proces. Daarmee wordt de indruk gewekt dat rechters hun werk niet goed zouden doen”. Frielink wijst er in dit verband op dat 'grappig genoeg' uit empirisch onderzoek blijkt dat kritiek op het werk van rechters doorgaans voortkomt uit de opvatting dat rechters in het algemeen te lage straffen uitspreken.

De deken suggereerde dat politici die van goede wil zijn, misschien hun partij kunnen bewegen om met het oog op de komende Statenverkiezingen een integriteitsverklaring of eed af te leggen. „En als hun partij daar niet aan wil, dan zouden zij dat individueel kunnen doen. Daarmee kunnen zij publiekelijk laten zien dat zij de rechtsstaat serieus nemen.”

De verantwoordelijkheid om te zorgen voor het gezag van de overheid betekent volgens Frielink ook dat politici zich bewust moeten zijn van de voorbeeldfunctie die zij vervullen. „De al sinds jaar en dag bestaande praktijk om bestuursleden en commissarissen van overheidsvennootschappen niet te benoemen op basis van een zakelijk profiel, maar op basis van een politiek profiel, zendt volstrekt verkeerde signalen uit naar de samenleving.”

De oprichting van de Stichting Implementatie Privatisering (StIP) was een poging om de directe invloed van de politiek op overheid nv's te verminderen. In een vonnis van februari 2008 moest het Gerecht echter constateren dat uit niets bleek dat het Bestuurscollege zich hiervan rekenschap heeft gegeven. Het Gerecht heeft het in die zaak over een zuiver politieke benoeming. Het benoemingsbesluit werd dan ook door het Gerecht vernietigd.

Frielink: „En zo hoort het ook. Verwacht mag worden dat het Gerecht deze lijn niet alleen zal vasthouden, maar met name benoemingsbesluiten ook steeds strenger zal toetsen. Dit soort benoemingen en andere vormen van vriendjespolitiek zijn immers op termijn een ernstige bedreiging voor de rechtsstaat.”